

Bemærkninger til forslaget

1. Den 12. juni 1995 undertegnede i Luxembourg en aftale – en såkaldt Europaafale – om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemslande på den ene side og Litauen på den anden side. Med aftalen er Litauen sidestillet med de øvrige associerede lande i Central- og Østeuropa, herunder for så vidt angår perspektivet om medlemskab af EU.

2. De tekster, som Danmark skal ratificere, og hvortil Folketingets samtykke med dette forslag til folketingsbeslutning søges indhentet, er aftalen med bilag og tilknyttede protokoller samt slutakt.

3. Aftalens formål er bl.a. at skabe passende rammer for den politiske dialog mellem parterne, som gør det muligt at udvikle nære politiske forbindelser og forberede Litauen på medlemskab af EU. Aftalen er en udbygning af EU's frihandelsaftale med Litauen, der blev undertegnet den 18. juli 1994 og trådte i kraft den 1. januar 1995, og hensigten er at videreudvikle et frihandelsområde omfattende i det væsentlige al samhandel mellem de to parter og på denne måde fremme udvidelsen af samhandlen og de økonomiske forbindelser mellem parterne og således fremme den dynamiske økonomiske udvikling og velstanden i Litauen. Aftalen skal skabe grundlaget såvel for økonomisk, finansielt, kulturelt og socialt samarbejde og samarbejde om bekæmpelse af ulovlige aktiviteter som for Fællesskabets finansielle og faglige bistand til Litauen. Målet er videre at støtte Litauens bestræbelser på at udvikle sin økonomi og skabe passende rammer for Litauens gradvise integration i Den Europæiske Union. I den forbindelse skal Litauen bestræbe sig på at opfylde de nødvendige betingelser herfor.

4. Europa-aftalen med Litauen er på alle væsentlige punkter af samme karakter som aftalerne med Estland og Letland, og dens indhold er i vid udstrækning baseret på indholdet af de Europaafalter, der allerede er indgået med de øvrige associerede lande i Central- og Østeuropa.

Aftalen er uden tidsbegrænsning. På grund af den fremskredne økonomiske og politiske reformproces i Litauen er overgangsperioden for landet, som tilfæl-

det er for Letland, kortere end for de associerede lande i Central- og Østeuropa bortset fra Estland, der ikke har nogen overgangsperiode, og den udløber senest den 31. december 1999. Overgangsordningen omfatter hverken den politiske dialog eller frie varebevægelser, der allerede er omhandlet i frihandelsaftalen.

Aftalen fastslår, at Litauens endelige mål er at blive medlem af Den Europæiske Union. Der institutionaliseres en regelmæssig politisk dialog i henhold til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder i København og Essen, og aftalen understreger betydningen af Litauens deltagelse som associeret partner i WEU, deltagelse i NATO's initiativ om Partnerskab for Fred og Den Europæiske Stabilitetspagt samt den fremtidige etablering af en række strukturerede forbindelser som led i den strategi for forberedelse af den endelige tiltrædelse af landene i Central- og Østeuropa, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i Essen.

Det bekræftes i aftalen, at respekten for de demokratiske principper og menneskerettighederne samt de markedsøkonomiske principper udgør et væsentligt element i associeringen. Aftalen indeholder som andre associeringsaftaler med landene i Central- og Østeuropa en bestemmelse om ikke-opfyldelse, så aftalen i særligt hastende tilfælde kan suspenderes med øjeblikkelig virkning.

5. Den politiske dialog, der allerede blev etableret ved fælleserklæringen af maj 1992, skal foregå både multilateralt inden for de rammer, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i København, og som blev udbygget på Det Europæiske Råds møde i Essen, og bilateralt inden for associeringsrådet. På parlamentarikerplan skal den politiske dialog finde sted i de parlamentariske associeringsudvalg. Den vil give Litauen mulighed for at deltage i visse af Unionens initiativer inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Aftalen gentager bestemmelserne om frie varebevægelser fra frihandelsaftalen med Litauen.

Hvad angår arbejdskraftens bevægelighed, sigter aftalen som i andre associeringsaftaler med landene i